

Bergen, 14.04.2020

Forslag til løsning som hjelper sesongutsatte virksomheter og som bidrar til å bygge opp igjen reiselivsnæringen

Vestlandet er en motor i norsk turisme og omsatte for 44 milliarder kroner i 2019. Reiselivsnæringen sysselsetter rundt 40 000 mennesker og er således viktig for lokalsamfunn og kommuneøkonomi i hele regionen.

Reiselivet på Vestlandet er en betydelig eksportnæring og lever i stor grad av sommertrafikk fra utlandet. For eksempel kommer nærmere 80% av omsetningen i de store distriktsdestinasjonene i Hardanger og Sogn i perioden juni til august. Flåm har så mye som 95% av sommertrafikken fra utenlandske besøkende, og selv om nordmenn kommer til å bruke mer av regionen vår i sommer, vil det ikke kunne kompensere for bortfall av eksportinntektene. Reiselivet er mange steder også motoren for den lokale økonomien, noe som gir store ringvirkninger for øvrig næringsliv og kommuneøkonomi.

På vegne av samtlige destinasjonsselskaper på Vestlandet har vi følgende tre forslag til hvordan tiltakene kan støtte sesongutsatte virksomheter, reisearrangører og bidra til gjenoppbygging av turismen og reiselivsnæringen.

1. Kompensasjonsstøtten for bedrifter må treffe sesongutsatte virksomheter – forslag til løsning:

Reiselivsnæringen trenger en ordning som dekker faste kostnader ut 2020. Hoveddelen av reiselivsbedriftene har sin omsetning og inntektsgrunnlag fra sesongdrift 4-5 måneder om sommeren eller vinteren (eks. skianlegg), men med faste kostnader fordelt på 12 måneder. Utenom sesong vil disse virksomhetene ikke kunne dokumentere noe inntektsbortfall, og har følgelig ikke grunnlag for å søke om kontanttilskudd.

Dette er en vesentlig utfordring for reiselivsnæringen som må løses innenfor kompensasjonsstøtten. I dette ligger det at bedriftene må kunne periodisere inntektene og kostnadene (inklusive avskrivninger, uavhengig av om bedriften har delt eierskap til bygninger i eget eiendomsselskap eller ikke) over 12 måneder ut fra faktisk driftssesong.

På et generelt grunnlag kan kompensasjonsstøtten løses for sesongbaserte virksomheter innenfor etablert modell ved å ta inn følgende tilpasninger:

- For månedlig rapportering fra og med mai rapporterer bedrifter slik: gjennomsnittet av omsetning for perioden mars - til og med aktuell måned 2019, samt reell 2020-omsetning aktuell måned. Da benyttes foreslått modell for kompensasjonsstøtte i sin helhet, ingen tilpasninger er nødvendig.
- Det kan søkes om dekning av faste kostnader for perioden fram til den aktuelle virksomheten igjen har et inntektsgrunnlag (eksempelvis hvis ordningen nå ikke forlenges ut over mai så må sesongvirksomheter som kun har vinter- eller sommerdrift kunne søke om dekning av faste kostnader fram til for eksempel 31. desember.)

Finanskomiteen foreslo før påske å sikre at modellen for kompensasjonsordningen blir bedre tilpasset sesongbedriftene. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere om relevante kostnader i kompensasjonsordningen kan periodiseres i tråd med «sammenstillingsprinsippet» i regnskapsloven § 4-1, slik at kostnader som er påløpt for å skape en inntekt, henføres til samme periode (måned) som inntekten.»

Destinasjonene på Vestlandet stiller seg bak Finanskomiteens forslag.

2. Reisearrangørene sitt lovpålagte krav om kunderefusjon omfattes ikke av kompensasjonsordningen - forslag til løsning:

Store deler av reiselivsnæringen er avhengig av at reisearrangørene overlever krisen. De er en vesentlig bidragsyter for tilførsel av kunder til en stor del av næringen. Kompensasjonsstøtten møter ikke kostnadsutfordringene reisearrangørene får ved kunderefusjon, og gjeldende forslag om utsettelse av tilbakebetalingsfristen fra 14 dager til 3 måneder vil bare utsette utfordringen for reisearrangørene. Kostnadsutfordringen vil være uforandret om 3 måneder.

Med bakgrunn i dette bør kompensasjonsordningen tilpasses for reisearrangørene slik at de får dekket en andel av kostnadene som "uungåelige faste utgifter" knyttet til kunderefusjon. Det er avgjørende for store deler av reiselivet at reisearrangørene kan opprettholde sin virksomhet etter krisen. Vi støtter Virke reiseliv sin argumentasjon 100% i denne saken, og oppfordrer NFD, næringsministeren, regjeringen og stortinget til å inkludere reisearrangørene i kompensasjonsordningen.

3. Nødvendige investeringer for å få reiselivsmarkedene tilbake - forslag til løsning:

Det vil kreves store investeringer for å få tilbake reiselivsmarkedene i hard internasjonal konkurranse for å få næringen og turismen opp igjen etter krisen. I dette arbeidet er det avgjørende at destinasjonsselskapene, landsdelsselskapene og Visit Norway sikres ressurser til å gjøre disse investeringene.

Med bakgrunn i dette foreslår vi følgende:

A) Destinasjonsselskapene har en viktigere rolle enn noensinne, men er i ferd med å forsvinne på grunn av manglende finansiering og likviditet. Destinasjonsselskapenes inntekter er omsetningsbasert og kommer i stor grad fra reiselivsbedriftene på destinasjonen. Disse selskapene har nå praktisk talt ingen inntekter og klarer ikke sine økonomiske forpliktelser verken i forhold til egne ansatte eller til å betale for aktiviteter som skal utføres for fellesskapet på destinasjonen. Destinasjonsselskapene må få

tilført direkte økonomisk støtte for å overleve slik at de kan løse viktige oppdrag for sine bedrifter og medlemmer, vedlikeholde nettverk i Norge og utlandet, samarbeide med landsdelsselskaper og Innovasjon Norge, og ikke minst være klare til oppstart etter at krisen har roet seg. Forsvinner destinasjonsselskapene vil det ta lengre tid å få opp igjen reiselivet.

En løsning her kan være at reiselivsbedriftene får godkjent årlige kontingenter/markedsbidrag som de hvert år betaler til destinasjonsselskapene som "uungåelige faste kostnader" som del av post 7490 Kontingenter i næringsoppgaven under kontantstøtteordningen slik at de kan opprettholde betalingen til destinasjonsselskapene, i tillegg til at destinasjonsselskapene tilsvarende får godkjent reduserte kontingenter/markedsbidrag fra reiselivsbedriftene som redusert inntekt som grunnlag for kostnadsdekning under kontantstøtteordningen.

B) Økte overføringer til fylkeskommunene som skal brukes til utsatte næringer – blant annet reiselivet. Fellesfunksjonene i regionen – som landsdelsselskap og destinasjonsselskaper - spiller avgjørende roller i arbeidet med å samle reiselivets aktører til felles innsats for å bygge marked og etterspørsel hos prioriterte målgrupper. Bedriftene har selv få muligheter til å påta seg ansvaret med profilerende aktiviteter som løfter den totale etterspørselen for regionen. Videre er det stort behov for et målrettet arbeid for å bidra til produkt- og opplevelsesutvikling i regionen med tanke på å utvikle turismen og reiselivsnæringen på Vestlandet til å bli en bærekraftig og fremtidsrettet næring med flere helårs arbeidsplasser.

C) Nasjonal reiselivssatsing. Kampen om internasjonale kunder blir knallhard når det først løsner. Reiselivet må få tilgang på ekstra midler til nasjonal og internasjonal markedsføring. Reiselivsnæringen må settes i stand til å møte den internasjonale konkurransen i det internasjonale reiselivsmarkedet. Dette må gjøres i form av økte investeringer i nasjonal og internasjonal markedsføring som skaper reiselyst og legger til rette for salg. Kampanjene må utvikles og gjennomføres i nært samarbeid mellom Innovasjon Norge, landsdelene og den eksportrettede delen av reiselivet. Midlene må være på plass så snart situasjonen tillater å starte opp med aktiviteter, først på det norske markedet, så det skandinaviske og deretter internasjonalt.

Forslag til løsning: det må bevilges 100 millioner kroner til markedsføringskampanjer i Norge og nærmarkedene, og derigjennom stimulere til reiselyst og salg av kommersielle reiselivsprodukter for resten av 2020. Det bør videre investeres 500 millioner kroner per år i perioden 2021-2023 for å posisjonere og selge Norge og norske regioner internasjonalt, primært mot europeiske målgrupper.

Vi tar for gitt at Regjering og Storting ønsker en bærekraftig og jobbskapende reiselivsnæring i fremtiden.

På vegne av destinasjonsselskapene på Vestlandet.

Fjord Norge AS

Stein Ove Rolland
Adm.dir.

Region Stavanger
Visit Sunnhordland
Visit Bergen
Sunnfjord Utvikling

Visit Ryfylke
Visit Voss
Visit Sognefjord
Visit Nordfjord

Destinasjon Haugesund og Haugalandet
Visit Hardangerfjord
Visit FjordKysten
Destinasjon Ålesund & Sunnmøre

Visit Northwest